

dr. Dinko Gudek. 2. Dolazak Hrvata. Povjesna pripovijest iz VII. vijeka. Napisao Milutin Mayer. 3. Poučni razgovori. III. 4. Hrana i kako se priredjuje. Priredio Miroslav Galović. 5. Danica. Koledar za prostu god. 1909.

M. Šemonddin Sarajlč: Razija. Pripovijest. Cijena 1 kruna. Sarajevo. Tisak islamske dioničke štamparije. — O knjigi izpregovorimo še.



Novi akordi. VII. letnik 1907/8. Uredil dr. Gojmir Krek, izdajatelj Lav. Schwentnerjeva knjigarna v Ljubljani. Cena 8 K. Letniku je pridejana slika zaslužnega urednika dr. Kreka, ki družni v tem svojem dvomesečniku slovenske skladatelje, daje novim talentom priliko, da stopajo na dan, in jih s tem izpodbuja k nadaljnji produkciji in k napredovanju, saj velja prav za umetnost, da vzgaja le neumorna vaja mojstra. „Nove akorde“ cenimo kot vzgojiteljico naraščaja, ki naj donese obilo sadu.

Razvrstitev tvarine je ista kot v prejšnjih letnikih; vrste se skladbe za klavir, za solospve, za moške in mešane zборе. Sotrudniki so razen nestorja izmed njih, dr. Benj. Ipavca, Čeha Jos. Procházka in Hrvata Vjekoslava Rosenberg-Ružiča Emil Adamič, Fran Ferjančič, dr. Gojmir Krek, Anton Lajovic, Ivan Ocvirk, Stanko Premrl, Miha Rožanc in Ant. Svetek, imena najmlajše slovenske skladateljske dobe.

Dr. B. Ipavec podaje troje solospvov, toplo zabarvani „Mak žari“, z ljubeznivo melodijo pretkani sprev „Božji volek“ in sprevni, jasno zabarvani „Pomladni veter“, dalje melodijozni mešani zbor „Ej tedaj...“

Jos. Procházka, rutiniran skladatelj dičnih in prikupljivih, noblese in vsebine polnih skladb, nadaljuje s svojim lani pričetim klavirskim ciklom „Silhouetty“ s točkami II., III. in IV. istega naziva.

Vjekoslav Rosenberg-Ružič je objavil „Valse intermezzo“, elegantno in gracijozno klavirsko skladbo, ter dvoje moških zborov, energično „Zimsku pjesmu“ in zvokoviti „San“.

Emil Adamič, najplodovitejši med mladimi, je priobčil troje klavirskih točk: čedno „Serenadico“, prijazni spomin „Gregorčičevim manom“ in skico „Zjutraj“, dalje mešani zbor „Na vrtu“ in morda najlepše, kar je doslej spisal, nežno občuteni, sladko in mehko se glaseči solospv „Pri zibeli“, delo, ki ga vznša srečna invencija.

Fran Ferjančič je zložil dvoje priporočljivih, prav poljudnih zborov: „Slovo od doma“ in „Zvončku“.

Dr. Gojmira Kreka so trije solospvi: živahni, temperamentni „Intermezzo“, mogočni, a tragiko markantno izražajoči „Pa ne pojdem prek poljan“ in rezki, sveže oživljeni „Pogodba“, — dalje ritmično zanimivi moški zbor „Studenček“ in mešana zbora „Slika“, ki je lahko izvedljiv, vendar učinkljiv, ter vzorno uspeli, nad vse priporočljivi zbor „Kakor bela golobica“.

Antona Lajovica solonapev „Serenada“ je pestra, prešerna slika, zasnovana na temelju bujno cvetočega klavirskega parta; v svojem tragičnem zanosu doseza resno, besedi se prilgajoče razpoloženje. Temno zročja je Lajovičeva muza tudi v njegovem od melanholije prepojenem dvospvu „Pesem“.

Preprosti skladbi sta Iv. Ocvirka „Koračnica“ za klavir in Mihe Rožanca moški zbor „V mlinu“.

Stanko Premrl budi zanimanje kakor po svojem umno zasnovanem moškem zboru „Nagrobna“, tako pred vsem po svojem kaj dobro uspelem, živo navdahnjenem „Scherzu“ za klavir.

Anton Svetek javlja v mešanem zboru „Izgubljen cvet“ vidno stremljenje po modernejšem skladanju, dober in zvočen je tudi njegov moški zbor „Vojakova ljubica“.

Dr. V. Foerster.

Koncert „Glasbene Matice“ dne 8. novembra t. l. v Ljubljani je podal reprizo svojedobno že pevanih mešanih zborov Antona Dvořáka: 149. psalm „Nova pesem Stvarnika proslavi“ ter „Te Deum“. Zasnovana sta oba zboru na efektnih smelo se razvijajočih mas glasov in orkestra in sta vsled tega mogočnega učinka. Muzikalno uzadovoljuje psalm vsekakor bolj nego Te Deum; v le-tem ubijata teatralnost začetnih in končnih delov in besedilu nasprotujoča sladkobnost srednjega dela vso nabožnost, kar krati delu vzvišenost misli. Proizvedba skladb pod vodstvom koncertnega mojstra g. Hubada je bila precizna in plastična, velikosti skladb ekvivalentna. Solistovski partiji v Te Deum sta bili poverjeni glasovno znamenitima pevcema, gospe Lilli Nordgartovi in g. Juliju Betettu. Betetto se je prav v tej skladbi izkazal pevca herojskega značaja. Mehko zaokroženost glasu in inteligenčno potenco svojo je izdatno uveljavil g. Betetto v Herzmana pesmih „Trije potniki“ in „Salome“; Karla Loeweja balada „Menih iz Pize“ in Čajkovskega „Hrepenenje“ nista bili radi lirčnosti ekvivalentni njegovemu glasovnemu materijalu. Posebno pozornost je budila Franc Schubertova simfonija v h-molu (Allegro moderato in Andante con moto), ki jo je sviral orkester „Slovenske filharmonije“. Prelestnost te nedodelane simfonije, temperamentno podane pod vodstvom g. V. Talicha, je očarala. Glasil se je orkester v baržunasti mehki, virtuozno, vprav elitno.

Dr. V. Foerster.



Slovensko gledišče. A. Drama. Dne 5. novembra smo videli prvič na našem odru Gerharda Hauptmanna komedijo v štirih dejanjih: Bobrov kožuh. Ta komedija je zaslovela širom sveta, dasi ne vemo prav zakaj. Par dobro risanih značajev in nekoliko srečno uporabljene ironije, to je vse, kar nam nudi to delo. Konec iznenadi, a ne v dobrem, ampak v slabem zmislu, ker je že afektirano enostaven. — Da je Hauptmann kot pisatelj tako velik, izvira deloma pač iz tega, da nimajo Nemci dandanes nobenega večjega!

Dne 7. novembra se je uprizoril prvič na našem odru Lud. Fuldov igrokaz v štirih dejanjih: Maškerada. Predstave nismo videli in ocenimo igro, ko se ponovi.

Dne 19. novembra je bila prva izvirna nova drama na vrsti, predstavljala se je Meškova drama v treh dejanjih: „Mati“.

Ko sem čul, da piše Meško dramo s tem naslovom, sem se razveselil, ker se mi je zdelo, da je baš Meško poklican, podati pod tem naslovom nekaj posebnega, zbal pa sem se skoro, ko mi je prišel glediški list v roke, kajti nisem si